JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

F. G. JACOBS

30 päivänä kesäkuuta 2005 [1]

1. Esillä olevassa ennakkoratkaisukysymyksessä Hof van Beroep te Antwerpen (Antwerpenin valitustuomioistuin) esittää useita kysymyksiä yhteisön tullikoodeksin 221 artiklan tulkinnasta. [2]

2. Pääasiassa on kyse kanteesta, jolla vaaditaan palautettavaksi useita tullivelkoja, jotka syntyivät vuosien 1992 ja 1994 välillä mutta joiden olemassaoloa asiasta vastannut tulliasioitsija tai tulliviranomaiset eivät tienneet ennen vuotta 1995, jolloin kävi ilmi, että kyseessä olleita tavaroita ei itse asiassa voitu tuoda tullivapaasti. Tulliasioitsija väittää, että ainakin joidenkin velkojen osalta tullivelan määrä annettiin tiedoksi liian myöhään ja/tai eräitä menettelyllisiä vaatimuksia ei ole noudatettu, minkä vuoksi perimisoikeus on vanhentunut.

3. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee täten edellä mainitut väitteet huomioon ottaen seuraavaa:

— Onko tiedoksiannon seurattava tullien määrän kirjaamista tileihin, vai voiko se tapahtua tätä ennen?

— Jos velka annetaan velalliselle tiedoksi säädetyn kolmen vuoden vanhentumisajan jälkeen, lakkaako velka olemasta vai eikö sitä vain voida enää periä?

— Onko jäsenvaltion täsmennettävä tapa, jota noudattaen tiedoksianto on toteutettava? Mitä edellytyksiä on noudatettava tällaisen täsmennyksen puuttuessa?

4. Tätä ennen on kuitenkin ratkaistava ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämä kysymys, jossa on kyse tullikoodeksin ajallisesta soveltamisesta tilanteessa, jossa eräät tulliveloista olivat syntyneet ennen 1.1.1994, jolloin tullikoodeksi tuli voimaan, mutta velkojen perimismenettelyihin ryhdyttiin vasta mainitun päivämäärän jälkeen.

1 — Alkuperäinen kieli: englanti.

2 — Yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1).

Yhteisön tullilainsäädäntö

5. Sekä voimassa olevassa että sitä edeltäneessä lainsäädännössä on säännöksiä tullivelan perimisestä jälkitullauksessa, jolla tarkoitetaan tullin kantamista sen alkuperäisen tuonnin tai viennin jälkeen, jonka johdosta tullivelka syntyi.

Tullikoodeksi

6. Yhteisön tullikoodeksi annettiin 1992 ja sillä korvattiin aikaisempi, useisiin asetuksiin ja direktiiveihin sisältynyt säännöstö yhdellä yksinkertaisemmalla, kattavammalla ja yhdenmukaisemmalla säädöksellä. Tullikoodeksin 253 artiklan mukaan sitä sovelletaan 1.1.1994 lähtien.

7. Tullikoodeksin VII osaston 3 luvun (217–232 artikla) otsikkona on "Tullivelan kantaminen". Mainitun osaston 1 jakson (217–221 artikla) otsikkona on "Tullien määrän kirjaaminen tileihin ja antaminen tiedoksi velalliselle".

8. Tullikoodeksin 217 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa: "Tulliviranomaisten on laskettava jokainen tullivelasta johtuva tuonti- tai vientitullien määrä, jäljempänä 'tullien määrä', heti, kun niillä on käytettävissään tarvittavat tiedot, ja kirjattava nämä määrät tilikirjoihin tai muulle vastaavalle tietovälineelle (tileihin kirjaaminen)."

9. Tullikoodeksin 218 ja 219 artiklassa säädetään tileihin kirjaamisen määräajoista.

10. Tullikoodeksin 220 artiklassa säädetään tilanteista, joissa (asianmukainen) tileihin kirjaaminen viivästyy. Mainitun 220 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa: "Jos tullivelasta johtuvaa tullien määrää ei ole kirjattu tileihin 218 ja 219 artiklan mukaisesti tai jos se on kirjattu tileihin lain mukaan kannettavaa määrää pienempänä, kannettava tai kannettavaksi jäävä tullien määrä on kirjattava tileihin kahden päivän kuluessa siitä päivästä, jona tulliviranomaiset ovat todenneet tilanteen ja voivat laskea lain mukaan

kannettavan tullien määrän sekä osoittaa velallisen (jälkikäteen tapahtuva tileihin kirjaaminen). — —"

Aikaisempi lainsäädäntö

11. Tullikoodeksin 221 artiklan 1 ja 3 kohdassa, sellaisina kuin niitä sovellettiin nyt esillä olevan asian tosiseikkojen tapahtuma-aikana, säädettiin seuraavaa: [3]

12. Ennen tullikoodeksin voimaantuloa, vastaavanlaiset säännökset sisältyivät neuvoston asetuksiin (ETY) N:o 1679/79 [4] ja N:o 1854/89 [5], jotka molemmat kumottiin 1.1.1994 lähtien tullikoodeksin 251 artiklan 1 kohdan nojalla.

"1. Tullien määrä on aiheellisella tavalla annettava velalliselle tiedoksi heti, kun se on kirjattu tileihin.

Asetus N:o 1697/79

— —

3. Tiedoksiantoa ei voida toimittaa velalliselle enää, kun kolmen vuoden määräaika on kulunut siitä päivästä, jona tullivelka on syntynyt. Jos tulliviranomaiset eivät kuitenkaan ole voineet tarkasti määrittää lain mukaan kannettavaa tullien määrää sellaisen tapahtuman vuoksi, joka voi johtaa rikosoikeudenkäyntiin, tiedoksianto toimitetaan kolmen vuoden määräajan päätyttyä, jos voimassa olevat säännökset sen sallivat."

13. Kuten asetuksen N:o 1697/79 1 artiklan 1 kohdassa todettiin, asetuksessa määriteltiin edellytykset, joiden täyttyessä toimivaltaisten viranomaisten oli kannettava tuonti- tai vientitullit jälkitullauksin sellaisista tavaroista, joille oli osoitettu näiden tullien maksamisvelvollisuuden sisältävä tullimenettely mutta joiden osalta maksua ei — mistä tahansa syystä — ollut vaadittu siihen velvolliselta henkilöltä.

3 — Tullikoodeksin 221 artiklan 3 kohta korvattiin uusilla 3 ja 4 kohdalla tosiseikkojen tapahtuma-ajan jälkeen 16.11.2000 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 2700/2000 (EYVL L 311, s. 17).

4 — Tuonti- tai vientitullien maksamisvelvoitteen sisältävään tullimenettelyyn ilmoitetuista tavaroista velalliselta kantamatta jääneiden tuonti- tai vientitullien kantamisesta jälkitullauksin 24 päivänä heinäkuuta 1979 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1697/79 (EYVL L 197, s. 1).

5 — Tullivelkaan perustuvien tuonti- tai vientitullien määrien kirjaamisesta tileihin ja niiden maksamisen edellytyksistä 14 päivänä kesäkuuta 1989 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1854/89 (EYVL L 186, s. 1).

14. Mainitun asetuksen 1 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaan asetusta sovellettaessa "tileihin kirjaamisella" tarkoitettiin "hallintotointa, jolla toimivaltaisten viranomaisten kantaman tuonti- tai vientitullin määrä määritetään täsmällisesti".

Asetus N:o 1854/89

15. Kyseisen asetuksen 2 artiklassa säädettiin seuraavaa:

16. Asetuksen N:o 1854/89 1 artiklan 1 kohdan mukaan kyseisellä asetuksella säänneltiin "tullivelkaan perustuvien tuonti- tai vientitullien määrien kirjaamista tileihin ja niiden maksamisen edellytyksiä".

"1. Jos toimivaltaiset viranomaiset toteavat, että tuonti- tai vientitullien maksamisvelvoitteen sisältävään tullimenettelyyn ilmoitetusta tavarasta lain mukaan kannettavat tuonti- tai vientitullit ovat kokonaan tai osittain jääneet kantamatta velalliselta, viranomaisten on aloitettava menettely kantamatta jääneiden tullien kantamiseksi.

17. Kyseisen asetuksen 1 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaan "tileihin kirjaamisella" tarkoitetaan "tulliviranomaisen tilikirjoihin tai muulle vastaavalle tietovälineelle suorittamaa tullivelasta johtuvan tuonti- ja vientitullien määrän kirjaamista".

Tätä menettelyä ei kuitenkaan voida aloittaa enää sen jälkeen, kun kolmen vuoden määräaika on kulunut siitä päivästä, jona velalliselta alun perin kannettava määrä on kirjattu tileihin tai, jos sitä ei ole kirjattu tileihin, siitä päivästä, jona kyseisiä tavaroita koskeva tullivelka on syntynyt.

18. Mainitun asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa: "Tulliviranomaiset laskevat tullivelasta aiheutuvien tuonti- tai vientitullien määrän — jäljempänä tullin määrä — heti, kun niillä on käytettävissään tarvittavat tiedot, ja kirjaavat määrän tileihin."

2. Edellä 1 kohdan mukainen menettely pannaan vireille ilmoittamalla asianomaiselle se tuontitullin tai vientitullin määrä, jonka hän on velkaa."

19. Kyseisen asetuksen 3 ja 4 artiklan säännökset olivat pääpiirteissään samanlaiset kuin tullikoodeksin 218 ja 219 artiklassa olevat säännökset.

20. Asetuksen 5 artiklassa säädettiin seuraavaa: "Jos tullivelasta johtuvaa tullin määrää ei ole kirjattu tileihin 3 ja 4 artiklan mukaisesti tai jos se on kirjattu tileihin lain mukaan kannettavaa määrää pienempänä, kannettava tai kannettavaksi jäävä tullien määrä on kirjattava tileihin kahden päivän kuluessa siitä päivästä, jona tulliviranomaiset ovat todenneet tilanteen ja voivat laskea lain mukaan kannettavan määrän sekä osoittaa henkilön, jonka maksettavana kyseinen määrä on. — —"

21. Asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa säädettiin seuraavaa: "Tullien määrä on aiheellisella tavalla annettava velalliselle tiedoksi heti, kun se on kirjattu tileihin."

Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

22. Toimien tulliasioitsijana jonkin toisen yhtiön puolesta Molenbergnatie NV (jäljempänä Molenbergnatie) teki useita tulli-ilmoituksia 9.4.1992 ja 23.6.1994 välisenä aikana videokasettien tuonneista Macaosta Belgiaan.

23. Kuhunkin tuontiin liittyi Macaon toimivaltaisten viranomaisten myöntämä "A-alkuperätodistus", ja täten kehitysmaista peräisin oleviin tuotteisiin sovellettavan yleisen tullietuuskohtelua koskevan järjestelmän nojalla niistä ei kannettu tullia.

24. Maaliskuussa 1992 yhteisön Macaossa vierailleen valtuuskunnan tutkimuksessa ilmeni kuitenkin, että kyseessä olleet kasetit eivät täyttäneet mainitun järjestelmän edellyttämiä alkuperävaatimuksia.

25. Tämän seurauksena — tosin vasta 10.8.1994 — alkuperäkomitea[6] ilmoitti jäsenvaltioille, että etuustullia ei sovelleta

6 — Mainitusta komiteasta säädettiin tavaroiden alkuperän käsitteen yhteisestä määritelmästä 27 päivänä kesäkuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 802/68 (EYVL L 148, s. 1) 12 artiklassa.

kyseisiin tavaroihin vaan niitä pidetään Kiinasta peräisin olevina tavaroina, joista on kannettava sekä tuontitulli että polkumyyntitulli.

26. Belgian tulliviranomaiset ilmoittivat tilanteesta Molenbergnatielle 27.2.1995 päivätyllä kirjatulla kirjeellä, jossa ilman viittausta tullikoodeksiin todettiin maksettavana olevien tuonti- ja polkumyyntitullien määrän olevan yhteensä 712 228 ja 7 451 403 Belgian frangia (BEF).

27. Belgian valtio toteaa huomautuksissaan, että kyseiset määrät kirjattiin tileihin 7.3.1995. Molenbergnatie toteaa huomautuksissaan, ettei tileihin kirjaamisen ajankohtaa voida tarkistaa, koska Belgian viranomaiset kieltäytyvät esittämästä kirjanpitoaineistoa.

28. Tulliviranomaiset lähettivät 29.9.1995 Molenbergnatielle mainituista määristä maksuunpanopäätöksen, [7] jossa todettiin nimenomaisesti, että vaatimus oli esitetty tullikoodeksin 220 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

7 — Tuontitullin osalta määrää oli tarkistettu hieman ylöspäin 712 243 BEF:iin.

29. Molenbergnatie riitautti kyseisen päätöksen, ja asia on nyt Hof van Beroepin ratkaistavana, joka on pyytänyt ennakkoratkaisua seuraaviin kysymyksiin:

"1) Sovelletaanko yhteisön tullikoodeksin 217–232 artiklaa — — sellaisen tullivelan kantamiseen, joka on syntynyt ennen 1.1.1994 mutta jonka kantamiseen ei ole ryhdytty tai kantaminen ei ole alkanut ennen 1.1.1994?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko yhteisön tullikoodeksin 221 artiklassa säädetyn tiedoksiantamisen aina tapahduttava tullien määrän tileihin kirjaamisen jälkeen, tai toisin sanoin, onko tullien määrän kirjaamisen tileihin aina tapahduttava ennen yhteisön tullikoodeksin 221 artiklassa säädettyä tiedoksiantamista?

3) Johtaako tullien määrän tiedoksianto velalliselle myöhässä eli yhteisön tullikoodeksin 221 artiklan 3 kohdan alkuperäisessä versiossa — — säädetyn kolmen vuoden määräajan päättymisen jälkeen, vaikka tulliviranomaiset pystyivät tosiasiassa vahvistamaan lain mukaan kannettavien tullien oikean määrän tässä kolmen vuoden määrä-

ajassa, siihen, että kyseistä tullivelkaa ei voida enää kantaa, tai seuraako siitä, että kyseinen tullivelka lakkaa tai johtaako se johonkin muuhun oikeusseuraamukseen?

4) Onko jäsenvaltioiden määrättävä siitä tavasta, jolla yhteisön tullikoodeksin 221 artiklassa säädetty tullien määrän tiedoksianto velalliselle on toimitettava? Jos edellä olevaan kysymykseen vastataan myöntävästi, voiko jäsenvaltio, joka on laiminlyönyt määrätä siitä, miten yhteisön tullikoodeksin 221 artiklassa säädetty tullien määrän tiedoksianto velalliselle on toimitettava, väittää, että mikä tahansa asiakirja, jossa tullien määrä mainitaan ja joka (tileihin kirjaamisen jälkeen) saatetaan velallisen tietoon, voidaan katsoa yhteisön tullikoodeksin 221 artiklassa säädetyksi tullien määrän tiedoksiannoksi velalliselle, vaikka edellä mainitussa asiakirjassa ei millään tavoin viitata yhteisön tullikoodeksin 221 artiklaan tai mainita, että se koskee tullien määrän tiedoksiantoa velalliselle?"

30. Molenbergnatie, Belgian valtio ja komissio ovat esittäneet kirjallisia huomautuksia. Asiassa ei ole pyydetty istunnon järjestämistä, eikä istuntoa täten ole pidetty.

Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys: Tullikoodeksin 217–232 artiklan sovellettavuus

31. On selvää, että ainoastaan tullikoodeksin säännöksiä voidaan soveltaa 1.1.1994 jälkeen syntyneen tullivelan kantamiseen.

32. Kuuden ensimmäisen velan osalta, jotka olivat syntyneet ennen 1.1.1994, on kuitenkin ratkaistava kysymys siitä, säädelläänkö niiden kantamista — johon on ryhdytty vasta mainitun päivämäärän jälkeen — aiemmalla lainsäädännöllä vai tullikoodeksilla.

33. Arvioinnissa on pidettävä lähtökohtana yhteisöjen tuomioistuimen johdonmukaisesti noudattamaa periaatetta, jonka mukaan menettelysäännöksiä sovelletaan yleensä kaikkiin niiden voimaantulohetkellä vireillä oleviin asioihin, toisin kuin aineellisia säännöksiä, joita ei tavallisesti sovelleta ennen niiden voimaantuloa syntyneisiin tilanteisiin. [8]

34. Belgian valtio väittää, että tullikoodeksin 217–232 artikla sisältävät ainoastaan ai-

8 — Ks. esim. yhdistetyt asiat C-361/02 ja C-362/02, Tsapalos ja Diamantakis, tuomio 1.7.2004 (Kok. 2004, s. I-6405, 19 kohta).

neellisoikeudellisia säännöksiä, joita ei näin ollen sovelleta ennen 1.1.1994 toteutetuista tuonneista aiheutuneisiin tullivelkoihin.

35. Molenbergnatie ja komissio viittaavat kuitenkin yhdistetyissä asioissa 212/80–217/80, Salumi ym., annettuun tuomioon [9] ja katsovat, että esillä olevat artiklat sisältävät "sekä menettelysääntöjä että aineellisoikeudellisia sääntöjä, jotka muodostavat jakamattoman kokonaisuuden, jonka joitakin säännöksiä ei voida niiden ajallisen vaikutuksen osalta tarkastella erikseen". [10] Mainitun oikeuskäytännön mukaan tällaisia artikloita on tulkittava siten, että niitä ei sovelleta ennen niiden voimaantuloa syntyneisiin tilanteisiin, ellei asiassa ilmene riittävän selvällä tavalla, että niitä oli tarkoitettu sovellettavan taannehtivasti, [11] eikä esillä olevassa säännöksessä tai muuallakaan tullikoodeksissa ole seikkoja, joista voitaisiin näin päätellä.

36. Molemmat näkökannat johtavat täten sellaiseen lopputulokseen, että tullikoodeksin 217–232 artiklaa ei sovelleta ennen 1.1.1994 syntyneisiin tilanteisiin.

37. Osapuolet ovat kuitenkin eri mieltä siitä, milloin merkityksellinen tilanne syntyi.

38. Belgian valtio ja komissio katsovat, että "tilanne" syntyi, kun tullivelka tuontien johdosta syntyi (kaikissa kuudessa tilanteessa ennen 1.1.1994). Molenbergnatie väittää, että "tilanteen" muodostaa velan kantomenettely, joka alkoi, kun tullin määrä kirjattiin tileihin (kaikissa tilanteissa 1.1.1994 jälkeen).

39. Omalta osaltani en voi yhtyä Belgian valtion väitteisiin siitä, että esillä olevat säännökset ovat kaikki aineellisoikeudellisia, ja olen eri mieltä Molenbergnatien ja komission kanssa sikäli kuin kyse on yhdistetyistä asioista Salumi ym. ilmenevän oikeuskäytännön soveltamisesta nyt esillä olevaan asiaan.

40. Ensinnäkin, ja mikä tärkeintä, tullikoodeksin 217–232 artiklassa olevat säännökset ovat mielestäni pääosiltaan ja aika selkeästi luonteeltaan menettelyllisiä. Ainoastaan muutamat kyseisistä säännöksistä käsittelevät aineellisoikeudellisia oikeuksia tai velvollisuuksia, eikä — tältä osin olen eri mieltä myös komission esittämän näkemyksen kanssa — niistä mistään säädetä 221 artiklassa, josta ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen viimeisissä kysymyksissä on kyse. (Pitää paikkansa, että mikäli kolmanteen kysymykseen vastattaisiin siten, että velka on lakannut, kyseessä olisi aineellinen sääntö, mutta mielestäni tilanne ei näin ole — ks. 73 kohta ja sitä seuraavat kohdat jäljempänä.)

9 — Tuomio 12.11.1981 (Kok. 1981, s. 2735, 6–12 kohta); ks. myös asia C-261/96, Concerchimica, tuomio 6.11.1997 (Kok. 1997, s. I-6177, 14–22 kohta). Molemmissa tuomioissa oli kyse asetuksesta N:o 1697/79.

10 — Em. yhdistetyt asiat Salumi ym., tuomion 11 kohta.

11 — Ibid., tuomion 12 kohta.

41. Jo edellä mainittu seikka yksinään olisi riittävä syy noudattaa yleistä periaatetta ja olla soveltamatta aiemman lainsäädännön menettelysäännöksiä nyt esillä olevaan tilanteeseen.

42. Lisäksi yhdistetyistä asioista Salumi ym. ilmenevän oikeuskäytännön mukainen lähestymistapa, jonka mukaisesti sekä aineellisoikeudellisista että menettelyllisistä säännöistä muodostuvaa kokonaisuutta on pidettävä kokonaisuudessaan aineellisoikeudellisena, on mielestäni joka tapauksessa nyt esillä olevaan asiaan soveltumaton.

43. Ensinnäkin kyseistä lähestymistapaa on yleisesti ottaen käytettävä harkiten. Mikäli sitä noudatetaan liian kirjaimellisesti, vaarana on, että perustavanlaatuinen erottelu, jonka mukaan uusia menettelysäännöksiä sovelletaan vireillä oleviin menettelyihin mutta uusia aineellisoikeudellisia säännöksiä ei sovelleta jo syntyneisiin tilanteisiin, hämärtyy. Useisiin toimenpiteisiin sisältyy sekä aineellisoikeudellisia että menettelyllisiä säännöksiä, mutta yhdistetyistä asioista Salumi ym. ilmenevän oikeuskäytännön mukaista lähestymistapaa voidaan soveltaa ainoastaan, kun ne ovat erottamattomasti yhteydessä toisiinsa.

44. Sen määrittämiseksi, onko tilanne nyt esillä olevassa asiassa näin, yhdistettyjen säännösten tarkasteleminen erikseen ei voi olla riittävää. Niitä on myös verrattava aiempaan järjestelmään ennen kuin voidaan ratkaista, voidaanko menettelyllistä osaa soveltaa itsenäisesti mainitun järjestelmän aikana käynnistettyihin menettelyihin.

45. Tältä osin siirtyminen yhteisön aikaisemmasta lainsäädännöstä tullikoodeksiin voidaan mielestäni erottaa tätä edeltäneestä siirtymisestä erillisten kansallisten säännösten muodostamasta kokonaisuudesta yhtenäiseen yhteisön lainsäädäntöön, mistä taas oli kyse edellä mainitussa yhdistetyissä asioissa Salumi ym. annetussa tuomiossa.

46. Menettelyihin, jotka olivat vireillä asetuksen N:o 1697/79 tullessa voimaan, sovellettiin jälkitullauksen osalta — ja erityisesti sikäli kuin kyse oli velvollisuudesta ryhtyä tullien kantamiseen ja kantamiselle asetetuista ajallisista rajoituksista — lukuisia kansallisia säännöksiä. Edes säännöksiä tullivelan syntymisestä ei ollut vielä harmonisoitu.[12] Kuten yhteisöjen tuomioistuin toteaa edellä mainitussa yhdistetyissä asioissa Salumi ym. antamansa tuomion 14 kohdassa, uusien yhteisön säännösten soveltaminen mainittuihin menettelyihin olisi voinut johtaa — kansallisten käytäntöjen erojen mukaan vireillä olevissa menettelyissä — kohtuuttomiin eroavuuksiin samanlaisissa olosuhteissa toteutettujen toimenpiteiden kohtelussa, millä olisi loukattu yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ja laillisuusperiaatetta.

12 — Tämä toteutettiin tullivelkaa koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhdenmukaistamisesta 25 päivänä kesäkuuta 1979 annetulla neuvoston direktiivillä 79/623/ETY (EYVL L 179, s. 31), joka oli pantava täytäntöön 1.1.1982 mennessä.

47. Tilanne ei kuitenkaan ole laisinkaan tällainen nyt esillä olevassa asiassa, jossa ennen vuotta 1994 voimassa ollut lainsäädäntö ja menettelyt olivat yhdenmukaisia koko yhteisön alueella ja ne on nyt suurelta osin ainoastaan konsolidoitu tullikoodeksiin. Näissä olosuhteissa ei ole mielestäni mitenkään tarpeellista poiketa perustavammanlaatuisesta periaatteesta katsomalla, että tullikoodeksin 217–232 artikla muodostavat erottamattoman kokonaisuuden, jonka menettelyllistä osaa ei voida soveltaa niiden voimaan tullessa vireillä olleisiin menettelyihin. Myös sikäli kuin kyseiset menettelysäännökset eroavat aiemmin voimassa olleista menettelysäännöksistä, niiden soveltamisesta ex nunc ei aiheudu mitään ristiriitaa, koska niillä säännellään harmonisoitua ja laajalti muuttumatonta alaa. Lisäksi on jälleen korostettava, että nyt kyseessä olevat säännökset sisältyvät 221 artiklaan ja ovat puhtaasti menettelyllisiä.

48. Mikäli yhdistetyistä asioista Salumi ym. ilmenevän oikeuskäytännön mukaista lähestymistapaa noudatettaisiin nyt esillä olevassa asiassa, tästä aiheutuisi lisäksi eräitä ongelmallisia ja yllättäviä seurauksia.

49. Tämä johtaisi esimerkiksi siihen, että tullikoodeksin 253:sta artiklasta erotettaisiin 16 artiklaa, jotka muodostavat erillisen, erottamattoman kokonaisuuden, vaikka ne muodostavat kaksi "Tullivelka"-nimisen osaston — joka itsessään muodostaa yhtenäisen kokonaisuuden — viidestä luvusta, sellaisessa koodeksissa, joka on erityisesti laadittu muodostamaan lainsäädännöllinen kokonaisuus. Tällainen osiin jakaminen olisi tuskin helppoa, eikä se ole myöskään toivottavaa.

50. Mainitun lähestymistavan noudattaminen johtaisi myös — nyt esillä olevan asian lisäksi todennäköisesti myös kaikissa muissa kyseessä olevan lainsäädännön johdosta esille tulevissa kysymyksissä — siihen, että kumotun toimenpiteen menettelysäännökset saatettaisiin jälleen voimaan, jotta niitä voitaisiin soveltaa menettelyihin, jotka eivät vielä olleet vireillä kumoamishetkellä, ja tilanteisiin, joiden ei vielä tiedetty edes olevan olemassa. Oikeusvarmuuden ja perustellun luottamuksen asettamat edellytykset eivät varmastikaan edellytä tällaista lopputulosta, ja sen voidaan jopa katsoa olevan niiden vastainen. Kun kerran uusia menettelysäännöksiä yleensä sovelletaan vireillä oleviin menettelyihin, tilanteen on oltava näin sitä suuremmalla syyllä sellaisten menettelyjen osalta, jotka käynnistyvät vasta myöhemmin.

51. Huomautan lopuksi, että asiassa C-156/00, Alankomaat vastaan komissio, antamassaan tuomiossa [13] yhteisöjen tuomioistuin arvioi tullikoodeksin lukuisia säännöksiä, mukaan luettuna nyt esillä oleva 221 artikla, yhdessä niiden aiemmassa lainsäädännössä olleiden vastineiden kanssa. Vaikka yhteisöjen tuomioistuin totesi selvästi, että menettelysäännöksiä oli sovellettava 1.1.1994 vireillä olleisiin menettelyihin ja että aineellisia säännöksiä ei tullut soveltaa taannehtivasti, se ei pyrkinyt noudattamaan yhdistetyistä asioista Salumi ym. ilmenevän oikeuskäytännön mukaista lähestymistapaa vaan käsitteli kutakin säännöstä erikseen. Vaikka edellä mainitussa asiassa Alankomaat

13 — Tuomio 13.3.2003 (Kok. 2003, s. I-2527, ks. erityisesti 35, 36 ja 62–67 kohta).

vastaan komissio annetussa tuomiossa ei esitetäkään perusteluja kyseiselle käsittelylle, voidaan olettaa, että edellä esitetynkaltaiset seikat vaikuttivat arviointiin.

52. Tämän johdosta olen sitä mieltä, että kansallisen tuomioistuimen ensimmäiseen kysymykseen on vastattava siten, että tullikoodeksin 217–232 artiklassa olevia menettelysäännöksiä sovelletaan ennen 1.1.1994 syntyneen tullivelan kantamiseen ja että aineellisia säännöksiä ei sovelleta ennen niiden voimaantuloa syntyneisiin tilanteisiin.

53. Koska muissa ennakkoratkaisukysymyksissä esillä olevat säännökset vaikuttavat kaikki ainakin arvioinnin perusteella olevan luonteeltaan menettelyllisiä, sovellettavaksi tulee täten tullikoodeksin 221 artikla. Otan kuitenkin huomioon sekä mainitun artiklan että aikaisemman lainsäädännön mainittujen kysymysten selvittämisessä.

Toinen ennakkoratkaisukysymys: Tileihin kirjaamisen ja velalliselle toimitettavan tiedoksiannon ajallinen järjestys

54. Kansallisen tuomioistuimen esittämä toinen kysymys koskee ajallista järjestystä.

55. Kaikissa tapauksissa — sekä aiemman että nykyisen lainsäädännön mukaan — kun ilmenee, että tullivelka on syntynyt, mutta kun sitä ei ole vielä kirjattu tileihin, se on kirjattava tileihin kahden päivän kuluessa siitä päivästä, jona tulliviranomaiset voivat selvittää tullien määrän sekä osoittaa velallisen,[14] ja annettava välittömästi tiedoksi velalliselle.[15] Edellä mainittua tiedoksiantoa ei voida kuitenkaan pätevästi toimittaa enää sen jälkeen, kun kolme vuotta on kulunut siitä päivästä, jona tullivelka on syntynyt.[16] Aiemmin määräaika oli kolme vuotta asetuksessa N:o 1697/79 tarkoitetusta "tileihin kirjaamisesta".[17]

56. Ensimmäinen tuonti tapahtui 9.4.1992. Tulliviranomaiset ilmoittivat Molenbergnatielle 27.2.1995 eli kolmen vuoden kuluessa tuosta päivästä, että tulli oli erääntynyt maksettavaksi. Belgian hallituksen mukaan määrä kirjattiin tileihin 7.3.1995 eli edelleen kolmen vuoden määräajan kuluessa. Tulliviranomaiset lähettivät maksuunpanopäätöksen 29.9.1995 eli yli kolmen vuoden kuluttua ensimmäisestä tuonnista mutta kolmen vuoden kuluessa muista tuonneista.

14 — Tullikoodeksin 220 artiklan 1 kohta ja asetuksen N:o 1854/89 5 artikla.

15 — Tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohta ja asetuksen N:o 1854/89 6 artiklan 1 kohta.

16 — Tullikoodeksin 221 artiklan 3 kohta.

17 — Asetuksen N:o 1697/79 2 artiklan 1 kohdan toinen alakohta.

Asetus N:o 1697/79

57. Komissio, joka katsoo, että kysymykseen on vastattava asetuksen N:o 1697/79 perusteella, lainaa yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-203/01, Antero, antamaa määräystä [18] seuraavasti: "[Asetuksen N:o 1697/79] 1 artiklan 2 kohdan c alakohdassa ja 2 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa käytetyllä ilmauksella 'tileihin kirjaaminen' tarkoitetaan sitä hallinnollista toimenpidettä, jossa toimivaltainen viranomainen määrittää kannettavien tuonti- tai vientitullien määrän, eikä kyseisen määrän merkitsemistä tilikirjoihin tai niitä vastaavalle tietokonepohjaiselle tietovälineelle tulliviranomaisten toimesta. Mainittu kirjaaminen ei ole välttämätön ennakkoedellytys jälkitullaukseen ryhtymiseksi."

58. On vielä lisättävä, että edellä mainitussa määräyksessä viitatussa asiassa C-30/00, William Hinton & Sons, annetussa määräyksessä [19] yhteisöjen tuomioistuin totesi sikäli kuin sillä on nyt esillä olevan asian kannalta merkitystä, että tileihin kirjaaminen on hallintotoimi, joka ei välttämättä muodostu tosiasiallisesta merkinnästä tilikirjoihin vaan joka edeltää tiedoksiantamista ja velan kantamista siten, että se on katsottava toteutetuksi viimeistään silloin, kun kyseisen velan määrä ilmoitetaan velalliselle.

18 — Määräys 8.7.2002, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa; ks. EYVL 2002, C 274, s. 16.

19 — Määräys 11.10.2001 (Kok. 2001, s. I-7511, 45 ja 46 kohta).

59. Niinpä tapahtuipa tiedoksianto sitten 27.2.1995 tai 29.9.1995 päivätyllä kirjeellä, asetuksessa N:o 1697/79 tarkoitetun tileihin kirjaamisen on katsottava edeltäneen sitä.

60. Kansallisen tuomioistuimen ratkaistavana olevaa asiaa voidaan kuitenkin lähestyä helpomminkin, mikäli asetusta N:o 1697/79 todella sovelletaan ja mikäli, kuten Belgian hallitus huomautuksissaan esittää, velan määrä todella kirjattiin tileihin 7.3.1995.

61. Asetuksessa N:o 1697/79 säädetty tullien kantamisen määräaika oli "kolme vuotta — — siitä päivästä, jona velalliselta alun perin kannettava määrä on kirjattu tileihin tai, jos sitä ei ole kirjattu tileihin, siitä päivästä, jona kyseisiä tavaroita koskeva tullivelka on syntynyt".

62. Näillä perusteilla on selvää, että 29.9.1995 päivätty tiedoksianto, jonka pätevyyttä Molenbergnatie ei edes ole kiistänyt, lähetettiin sen jälkeen ja kolmen vuoden kuluessa siitä, kun tosiasiallinen tileihin kirjaaminen tapahtui 7.3.1995 — sikäli kuin kyseistä päivämäärää voidaan pitää toteen näytettynä — mikä itse puolestaan tapahtui kolmen vuoden kuluessa tuontipäivistä.

Tullikoodeksi

63. Kansallinen tuomioistuin pyrkii toisella kysymyksellään nimenomaisesti selvittämään, kuinka tullikoodeksin — jota asiassa mielestäni on sovellettava asetuksen N:o 1697/79 sijasta — 221 artiklaa on tulkittava.

64. Tullikoodeksia sovellettaessa kolmen vuoden määräaikaa ei lasketa tileihin kirjaamisesta vaan siitä päivästä, jolloin tullivelka syntyi, eli tuontipäivästä.[20] Ratkaistavaksi tulee näin ollen kysymys siitä, voidaanko 27.2.1995 päivättyä kirjettä pitää pätevänä tiedoksiantona, sillä kyseinen kirje edelsi selvästi tileihin kirjaamista, kun taas tullikoodeksin säännösten mukaan kirjaamisen on tapahduttava ennen tiedoksiantoa.

65. Edellä mainitussa asiassa Antero ja edellä mainitussa asiassa Hinton annetut määräykset perustuivat asetuksen N:o 1697/79 mukaiseen "tileihin kirjaamisen" käsitteeseen, jolla tarkoitettiin hallintotointa, jossa kannettavan määrän suuruus määritettiin ja joka on loogisesti toteutettava ennen kyseisen määrän tiedoksiantoa.

66. Tullikoodeksin 217 artiklan 1 kohdassa kuitenkin määritellään sama käsite siten, että sillä tarkoitetaan toimenpidettä, jossa tulliviranomaiset "kirjaavat [tullin määrän] tilikirjoihin tai muulle vastaavalle tietovälineelle". Tätä määritelmää ei ole johdettu asetuksesta N:o 1697/79 vaan selkeästi asetuksesta N:o 1854/89, jossa kyseessä olevalla käsitteellä tarkoitetaan "tulliviranomaisen tilikirjoihin tai muulle vastaavalle tietovälineelle suorittamaa — — kirjaamista".

67. Tämän johdosta ei vaikuttaisi olevan mahdollista katsoa tullikoodeksissa tarkoitetun tileihin kirjaamisen tapahtuvan jollain muulla hetkellä kuin silloin, kun tosiasiallinen merkintä asianmukaiselle tietovälineelle suoritetaan.

68. Tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohdan mukaan tullivelan määrä on annettava tiedoksi velalliselle "heti, kun se on kirjattu tileihin". Tällä sanamuodolla, jota muunkieliset versiot tukevat, voidaan viitata ainoastaan sellaiseen järjestykseen, jossa tiedoksianto tapahtuu kirjaamisen jälkeen.

69. Asiassa C-61/98, De Haan, annetulla tuomiolla,[21] joka mainitaan edellä maini-

20 — Tarkemmin sanottuna kyseessä on päivä, jolloin tulli-ilmoitus vastaanotetaan (ks. tullikoodeksin 201 artiklan 2 kohta).

21 — Tuomio 7.9.1999 (Kok. 1999, s. I-5003, 34 kohta).

tussa asiassa Antero, tai asiassa C-370/96, Covita, annetulla tuomiolla, [22] joka mainitaan edellä mainitussa asiassa De Haan, ei mielestäni ole vaikutusta edellä esitettyyn tulkintaan, ja täten asetuksen N:o 1854/89 3 ja 5 artiklassa säädettyjen määräaikojen noudattamatta jättämisestä ei aiheudu sitä, että oikeus tullien kantamiseen jälkitullauksessa on vanhentunut, koska mainitut määräajat ovat merkityksellisiä ainoastaan jäsenvaltioiden ja yhteisön välisissä suhteissa ja niillä pyritään takaamaan se, että tulliviranomaiset soveltavat säännöksiä nopeasti ja yhdenmukaisesti.

70. Ensinnäkin edellä mainituissa asioissa mainitut määräajat koskevat tileihin kirjausta tietyn ajan kuluessa siitä, kun viranomaiset ovat saaneet tiedon tullivelan olemassaolosta, eikä niissä ole kyse tiedoksiannosta velalliselle tileihin kirjaamisesta laskettavan määräajan kuluessa. Toiseksi tullikoodeksin 221 artikla on uusi säännös ja sen rakenne on uudenlainen. Siinä asetetaan asetuksesta N:o 1854/89 johdettu tileihin kirjaamisen käsite välittömään yhteyteen asetuksesta N:o 1697/79 johdetun määräajan, jossa tiedoksianto velalliselle on toteutettava, kanssa, eikä mainitun artiklan voida katsoa koskevan ainoastaan jäsenvaltioiden ja yhteisön välisiä suhteita.

71. Tämän johdosta olen sitä mieltä, että kansallisen tuomioistuimen toiseen kysymykseen on vastattava siten, että tullikoodeksin 221 artiklassa edellytetään tullin määrän kirjaamista tileihin ennen sen tiedoksiantoa velalliselle.

72. Tämän seurauksena nyt esillä olevassa asiassa 27.2.1995 päivätty kirje lähetettiin kaikissa tapauksissa kolmen vuoden määräajan kuluessa, mutta tileihin kirjaamista ei ollut pätevästi suoritettu tätä ennen. Sitä vastoin 29.9.1995 päivätty kirje lähetettiin kolmen vuoden määräajan kuluessa kaikissa muissa tapauksissa paitsi ensimmäisen tuonnin osalta, ja tileihin kirjaaminen tapahtui pätevästi ennen kyseisen kirjeen lähettämistä, mikäli viranomaiset voivat osoittaa, että tileihin kirjaaminen todella tapahtui 7.3.1995.

Kolmas ennakkoratkaisukysymys: Sellaisen tiedoksiannon oikeudelliset seuraamukset, joka toimitetaan myöhemmin kuin kolmen vuoden kuluessa tullivelan syntymispäivästä

73. Tullikoodeksin 221 artiklan 3 kohdassa säädetään, ettei tiedoksiantoa yleensä [23] voida toimittaa velalliselle enää, kun kolmen vuoden määräaika on kulunut siitä päivästä, jona tullivelka on syntynyt, eli tässä tapauksessa tuontihetkestä. Kansallinen tuomioistuin tiedustelee, mitä oikeudellisia seurauksia aiheutuu mainitun määräajan jälkeen tehdystä tiedoksiannosta, ja erityisesti, onko tullivelka lakannut vai onko sen kantaminen ainoastaan käynyt mahdottomaksi.

74. Ensimmäinen tuonti tapahtui 9.4.1992. Kahteen ensimmäiseen kysymykseen esittämieni vastausten perusteella pätevän tiedoksiannon ei voida katsoa tapahtuneen kyseistä

22 — Tuomio 26.11.1998 (Kok. 1998, s. I-7711, 36 ja 37 kohta).

23 — Ks. 77 kohta jäljempänä.

päivää seuranneiden kolmen vuoden aikana. Tosin ongelmaa ei ilmene muiden tuontien osalta, mikäli viranomaiset voivat osoittaa tileihin kirjaamisen tapahtuneen 7.3.1995. Mikäli asetusta N:o 1697/79 katsottaisiin sovellettavan, kyseisen asetuksen mukaista määräaikaa olisi joka tapauksessa noudatettu kuten edellä 57–62 kohdasta ilmenee.

75. Molenbergnatie, Belgian valtio ja komissio ovat kaikki yhtä mieltä siitä, että kolmen vuoden määräajan päättymisestä ei aiheudu velan lakkaamista vaan se, että velan kantaminen ei ole enää mahdollista. Tämä arvio on mielestäni oikea.

76. Kuten Belgian valtio huomauttaa, tämä ilmenee yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-112/01, SPKR, antamasta tuomiosta.[24] Yhteisöjen tuomioistuin kuvaili edellä mainitussa asiassa Conserchimica[25] asetuksen N:o 1697/79 vastaavaa sääntöä siten, että kyseessä on "vanhentumisaika". Lisäksi, kuten kaikkien osapuolten esittämissä huomautuksissa todetaan, tullikoodeksin 233 ja 234 artiklassa esitetään tyhjentävästi tilanteet, joissa tullivelka voi lakata, eikä näiden joukossa mainita 221 artiklan 3 kohdassa säädetyn määräajan päättymistä.

77. On kuitenkin lisäksi muistettava, että tiedoksianto voidaan myös 221 artiklan 3 kohdan mukaan eräiden edellytysten täyttyessä tehdä kolmen vuoden määräajan päätyttyä, mikäli tulliviranomaiset eivät ole voineet määrittää kannettavaa tullien määrää rikollisen tapahtuman vuoksi. Kyseisen säännöksen nykyisen version mukaan[26] määräajan laskeminen keskeytetään tulliviranomaisten päätöksestä tehdyn muutoksenhaun käsittelyn ajaksi. Kolmen vuoden määräajan päättyminen ei näin ollen ole kaikissa tapauksissa este tullivelan kantamiselle, mikä vahvistaa sen, että velka ei täten ole lakannut.

78. Kansallisen tuomioistuimen kolmanteen kysymykseen on täten vastattava niin, että mikäli maksettavan tullin määrää ei ole annettu velalliselle tiedoksi yhteisön tullikoodeksin 221 artiklan 3 kohdassa säädetyn kolmen vuoden määräajan kuluessa, tullivelka ei lakkaa mutta sen kantamiseen ei voida enää ryhtyä muissa kuin mainitussa artiklassa säädetyissä erityistapauksissa.

Neljäs ennakkoratkaisukysymys: Tiedoksiannon muoto

79. Kansallisen tuomioistuimen neljäs kysymys koskee pääpiirteissään sitä, onko jäsen-

24 — Tuomio 14.11.2002 (Kok. 2002, s. I-10655, erityisesti 30–32 kohta).

25 — Ks. edellä alaviite 9; tuomion 20 kohta.

26 — Ks. edellä alaviite 3.

valtion määriteltävä "aiheellinen tapa", jota noudattaen velalliselle on annettava tiedoksi tullin määrä, ja mikäli tällaista velvollisuutta ei ole, voiko mikä tahansa velalliselle lähetetty asiakirja, jossa esitetään tullin määrä, muodostaa tiedoksiannon, vaikka kyseisessä asiakirjassa ei viitata tullikoodeksin 221 artiklaan tai mainita, että kyseessä on tullivelan määrän tiedoksianto.

80. Tällä kysymyksellä on merkitystä pääasian oikeudenkäynnissä ainoastaan, mikäli tiedoksianto tehtiin säännönmukaisen kolmen vuoden määräajan kuluessa ja se oli muiltakin osiltaan pätevä.

81. Mainitsin,[27] että jos — kuten itse esitän — sovellettava säädös on tullikoodeksi, 27.2.1995 päivätty kirje lähetettiin kaikissa tapauksissa kolmen vuoden määräajan kuluessa, mutta sitä ei edeltänyt pätevä tileihin kirjaaminen. Sitä vastoin 29.9.1995 päivätty kirje lähetettiin kolmen vuoden määräajan kuluessa kaikissa muissa tilanteissa paitsi ensimmäisen tuonnin osalta ja sitä edelsi pätevä tileihin kirjaaminen, mikäli viranomaiset voivat osoittaa, että kirjaaminen todella tapahtui 7.3.1995. Mikäli sovellettavaksi kuitenkin tulisi aikaisempi lainsäädäntö, molempia kirjeitä on edeltänyt pätevällä tavalla asetuksessa N:o 1697/79 tarkoitettu "tileihin kirjaaminen".

27 — Ks. 72 kohta.

82. Tullikoodeksin 221 artiklan 1 kohdassa säädetään, että tullien määrä on annettava velalliselle tiedoksi "aiheellisella tavalla". Asetuksen N:o 1854/89 6 artiklan 1 kohdan sanamuoto on hieman erilainen, mutta eroavaisuudet, jotka vaihtelevat kieliversioittain, eivät vaikuta olevan mitenkään merkityksellisiä. Asetuksen N:o 1697/79 2 artiklan 2 kohdassa säädetään, että kantamiseen ryhdytään "ilmoittamalla asianomaiselle se tuontitullin tai vientitullin määrä, jonka hän on velkaa".

83. Mielestäni ei ole mahdollista tulkita kyseisellä sanamuodolla asetettavan jäsenvaltioille velvollisuutta määrittää tiedoksiannolle mitään tiettyä muotoa tai menettelyä. Myöskään yhteisön lainsäädännössä ei säädetä mistään erityisestä muodosta tai menettelystä.

84. Joka tapauksessa sekä tullikoodeksin että asetuksen N:o 1854/89 mukaan tiedoksiantotavan on oltava "aiheellinen".

85. Molenbergnatie ja komissio esittävät vakuuttavasti, että oikeusvarmuuden takaamiseksi ja perustellun luottamuksen suojelemiseksi velallisen on saatava kaikissa tilanteissa selvästi tieto tiedoksiannon luonteesta, perusteista ja vaikutuksista sekä ajankohdasta, josta lähtien kyseiset vaikutukset syntyvät. Kuten komissio kuitenkin huomauttaa, koska tältä osin ei ole annettu

mitään täsmällisiä säännöksiä, edellä mainittujen edellytysten noudattamisen arvioiminen on tosiasiakysymys, jonka selvittäminen on toimivaltaisen kansallisen tuomioistuimen tehtävänä.

86. Kansallisen tuomioistuimen neljänteen kysymykseen on täten vastattava niin, että jäsenvaltioilta ei edellytetä tullikoodeksin 221 artiklassa mitään erityistä muotoa, jota noudattaen tullin määrä on annettava tiedoksi velalliselle, mutta mainittu tiedoksianto on toimitettava siten, että velallisella on mahdollisuus saada selvästi tieto tiedoksiannon luonteesta, perusteista ja vaikutuksista erityisesti tullin määrän osalta ja tapahtumasta, jonka johdosta tulli syntyi, sekä ajankohdasta, josta lähtien kyseiset vaikutukset syntyvät.

Ratkaisuehdotus

87. Ehdotan näin ollen, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Hof van Beroep te Antwerpenin esittämiin kysymyksiin seuraavasti:

1) Tullikoodeksin 217–232 artiklassa olevia menettelysäännöksiä sovelletaan ennen 1.1.1994 syntyneen tullivelan kantamiseen. Aineellisoikeudellisia säännöksiä ei sovelleta ennen niiden voimaantuloa syntyneisiin tilanteisiin.

2) Tullikoodeksin 221 artiklassa edellytetään tullin määrän kirjaamista tileihin ennen sen tiedoksiantoa velalliselle.

3) Mikäli maksettavan tullin määrää ei ole annettua velalliselle tiedoksi yhteisön tullikoodeksin 221 artiklan 3 kohdassa säädetyn kolmen vuoden määräajan kuluessa, tullivelka ei lakkaa, mutta sen kantamiseen ei voida enää ryhtyä muissa kuin mainitussa artiklassa säädetyissä erityistapauksissa.

4) Jäsenvaltioilta ei edellytetä tullikoodeksin 221 artiklassa mitään erityistä muotoa, jota noudattaen tullin määrä on annettava tiedoksi velalliselle, mutta mainittu tiedoksianto on toimitettava siten, että velallisella on mahdollisuus saada selvästi tieto tiedoksiannon luonteesta, perusteista ja vaikutuksista erityisesti tullin määrän osalta ja tapahtumasta, jonka johdosta tulli syntyi, sekä ajankohdasta, josta lähtien kyseiset vaikutukset syntyvät.